

De Bergeend (Tadorna tadorna)

Zie je de bergeend op enige afstand, dan is het net of de kleur zwart wit is. Wat dichterbij zie je dat over de kop en de hals een groene glans ligt, over de borst loopt een roodbruine band. De poten zijn roze, de snavel is rood met bij de mannetjes een grote knobbel. De bergeenden zijn vrij groot en lijken meer op kleine ganzen. Ze vliegen evenals een gans met een langzame vleugelslag.

Deze eenden komen op onze eilanden en langs de kust voor. Het zijn ook doortrekkers in de herfst en het voorjaar. Bij zachte winters blijven er veel in ons land. Gaat het vriezen dan trekken ze naar zuidelijke landen.

Bergeenden nestelen graag in konijnenpijpen. Aangezien er bijna geen konijnen meer voorkomen broeden ze meestal tussen duinvegetatie en onder maaisel aan de oevers van watergangen.

Bij de aanleg van het fietspad tussen Melissant, Dirksland en verder is om dit pad eveneens een waterberging gemaakt. Vanaf de fiets zie ik plotseling in één van de watergangen een paartje bergeenden met tien pullen zwemmen. Ze hebben kennelijk gebroed in de ruigte van de watergang.

Jaren geleden fietste ik door de Oude Oostdijk te Goedereede. Plotseling zie ik op de weg een pul lopen. Goed om me heen gekeken. Geen ouders te zien. Ook niet in de sloot naast de weg. Dan het bergeendje maar mee naar huis nemen. Opfokvoer voor kanaries meng ik met water. Slobber de slobber. Het gaat goed naar binnen. Enkele weken later wordt het opfokvoer voor kuikens.

Een tijdje later fiets ik weer door de Oude Oostdijk. Dan loopt er een groepje bergeendenkuikens op de weg. Zeven stuks. Weer goed kijken of de ouders ergens zwemmen. Niks. Dan maar meenemen. Thuis denk ik: 'Wat moet ik met deze zeven kuikens?' Jan Vlietland de Opzichter van Natuurmonumenten in de Kwade Hoek bellen. 'Ja' zegt Vlietland. 'Bergeenden broeden in een konijnenhol. Zijn de eieren uit, dan gaan ze met hun kuikens op zoek naar water. Dikwijls staat het gras al hoog en kunnen de kleintjes het niet goed bijhouden. Ma en pa kijken niet achterom of het kroost wel meekomt en ze tellen de kuikens niet. Je kunt het beste gaan kijken of je in de buurt bergeenden met jongen in de sloot ziet zwemmen. Je kunt ze daar altijd bijzetten. Het maakt niet uit of er wat verschil in grootte is. De ouders nemen de jongen wel onder hun hoede.' Eendjes in een doos en ik op zoek. Na wat zoeken doemt er een groepje op. De kleintjes in het water gezet. De volwassen eenden zwemmen direct naar ze toe.

Wel heb ik nog dat ene eendje. Het groeit voorspoedig. Wij geven het de naam Guusje. Aan de knobbel boven de snavel zien wij na een tijdje dat het een woord is. Guusje wordt Guus. De hele winter zorgen wij voor hem. Guus heeft een speciale band met mijn vrouw. Hij volgt haar zo veel mogelijk. In het voorjaar gaan de hormonen werken. Iedereen die langs komt maakt hij het hof. Op een keer kom ik tussen de middag thuis. Guus maakt hevige baltsbewegingen. Opeens spreidt hij zijn vleugels uit en stijgt op.

Ik roep hem na: "Zoek maar een echt vriendinnetje."